

**ДО  
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ на ВСС  
Изпълняваща функциите на  
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ  
ГР. СОФИЯ**

## **К О Н Ц Е П Ц И Я**

**за стратегическо управление на РАЙОНЕН СЪД - ГОРНА ОРЯХОВИЦА**

**Изготвена от**

**ЗЛАТИНА ПЛАМЕНОВА ЛИЧЕВА-ДЕНЕВА – административен  
ръководител- председател на РАЙОНЕН СЪД - ГОРНА ОРЯХОВИЦА**

**Кандидат за заемане на длъжността**

**АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
РАЙОНЕН СЪД - ГОРНА ОРЯХОВИЦА**

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ на ВСС,  
изпълняваща функциите на ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ, съгласно §  
23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ (обн. ДВ, бр. 106/22.12.2023 г.),**

Настоящата концепция е разработена в съответствие с изискванията на чл.194б, ал.1, т.2, във вр. с чл.194а, ал.2 от ЗСВ и касае стратегическите ми виждания, цели и приоритети за управление на Районен съд - Горна Оряховица, които бих следвала като административен ръководител - председател на Районен съд - Горна Оряховица в случай, че ми гласувате доверие.

Концепцията за управление е изготвена въз основа на Стратегическия план за работа на Районен съд - Горна Оряховица за периода 2021 — 2025 година, като съдържа съгласно изискванията на Закона за съдебната власт и нормативните актове, приети от Висш съдебен съвет личната ми мотивация за заемане на длъжността, анализ и оценка на състоянието на органа на съдебната власт, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност, както и набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

През следващите пет години *основната ми цел* при управление на съда ще бъде Районен съд - Горна Оряховица да гарантира върховенството на закона, както и да затвърди и надгради достигнатите стандарти за независимост, ефективност и прозрачност на съдебната система.

Достиженията ще бъдат използвани като база, която ще бъде непрекъснато доразвивана и надграждана в изпълнение на поставените нови стратегически цели.

За да бъдат формулирани стратегическите цели на Районен съд – Горна Оряховица е използван анализ, отбелязващ силните и слабите страни, възможностите и заплахите, които стоят пред магистратите и съдебните служители. Използвани са също така анализ за изпълнението на предходния Стратегически план и анализите на свързаните с него Оперативни планове; Стратегията за управлението на риска в Районен съд – Горна Оряховица; Годишните отчетни доклади за дейността на съда, констатациите и препоръките за работата на органа, отразени при извършените проверки от Инспектората към ВСС.

Мисията ми като административен ръководител на Районен съд – Горна Оряховица е постигане и поддържане на бързо и качествено правосъдие при съблюдаване върховенството на закона.

Чрез изпълнение на наложените високи стандарти в работата на институцията ще бъдат надградени и усъвършенствани работните процеси, за да може тя да се утвърди като европейски съд с бързо и качествено правораздаване. В институцията следва да работят мотивирани и компетентни служители и магистрати, използващи максимално съвременните технологии в услуга на гражданите. Изграденият облик на съда е необходимо да бъде презентиран със съдействието на медиите, като се отчита обратната връзка от гражданите и институциите, която след направен анализ ще бъде използвана за бъдещо усъвършенстване. Гражданите и институциите е необходимо да бъдат информирани за работните процеси в Районен съд – Горна Оряховица, както и за използваните добри практики в дейността по правораздаване и чрез социалните мрежи, чрез които обратната връзка е много по-бърза и своевременна.

Основната цел, поставена от мен като административен ръководител ще се постигне посредством:

1. Оптимизиране на работните процеси в съда чрез широкото застъпване на технологиите;

2. Повишаване на общественото доверие в работата на съда с помощта на медиите и ефективното използване на технологиите и социалните мрежи.

3. Повишаване на мотивацията за работа и самоусъвършенстване на магистратите и съдебните служители.

#### 4. Борба с корупцията.

### **МОТИВАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ**

Личната ми мотивация да участвам в обявения конкурс за заемане на длъжността административен ръководител - председател на Районен съд - Горна Оряховица и изпълнението на поставените стратегически цели са продиктувани от натрупания от мен професионален опит в съдебната система. Работя като съдия в Районен съд - Горна Оряховица вече двадесет и четири години, където започна професионалния ми стаж през 2000 година. С голяма част от колегите сме започнали заедно и извървяваме професионалния си път съвместно и към настоящия момент. Последните пет години и понастоящем съм административен ръководител в Районен съд - Горна Оряховица, като от началото на мандата ми започна и протича непрекъснат процес на усъвършенстване на облика на институцията, свързан с нейното модернизиране, посредством широкото използване на технологиите за осигуряване на бързина и ефективност в работните процеси и максимално улесняване на гражданите в достъпа им до правосъдие.

В колектива са изградени професионални и колегиални отношения, като самата аз съм част от него, познавайки болките и радостите му, а разрешаването на проблемите става по естествен път чрез диалог и компромис.

Освен дълбоко професионално, съм свързана и силно емоционално с Районен съд - Горна Оряховица предвид на факта, че до този момент тук е преминал професионалния ми живот, поради което чувствам морален и професионален ангажимент да продължа отговорността, която поех за още пет години. Считам стъпката в тази насока за естествен процес, за да се доразвие и утвърди достигнатото ниво в работата на институцията, което считам за високо оценено както от гражданите, така и от колегите (съдии, адвокати, прокурори) и от институциите, с които поддържаме комуникация. Необходимо е време - на мен и екипа, с който работим заедно, през което ще е възможно да бъдат реализирани идеите ми и съответно приложени установените добри практики, за да бъде достигнато необходимото европейско ниво, както във връзка с работните процеси и отношението към гражданите, така и по отношение облика на институцията, част от който е ефективността на правораздаването.

Ще работя, ако ми гласувате отново доверие, за отстояване върховенството на закона, за утвърждаване имиджа на съдебната власт, в частност на съда пред обществото. Постигането на тези цели ще реализирам съвместно със съдиите и съдебните служители, които са част от големия екип на Районен съд - Горна Оряховица. Работих и ще продължавам да работя, за да бъде елиминирано недоверието към работата

на съда, да се улесни максимално достъпа на гражданите до правосъдие и до съдебните процедури. Търся, работя и ще продължавам да работя и върху това да бъде постигната удовлетвореност от условията на работа. Непрекъснато се стремих и ще продължавам да полагам усилия и върху това, за посетителите на съдебната палата в гр. Горна Оряховица престоят им да бъде ефективен и удовлетворяващ, както от създадените условия (материална база и организация на работните процеси), така и вследствие компетентността на магистратите и служителите.

Надявам се да продължа да получавам подкрепата на колегите и съдебните служители, стъпвайки на постигнатите резултати в работата на съда през последните години на управление. Изключително ценя усилията от тяхна страна положени до този момент, за достигане на настоящото високо ниво на работа и модерна визия на съда.

В дейността си като съдия винаги съм се стремела да прилагам екипния принцип на работа. Целта ми е била високо качество на правораздаване, съблюдаване върховенството на закона, прозрачност, справедливост, а следствие на тях - повишаване на общественото доверие в съда и правосъдието. Всеки казус по конкретно дело е житейска ситуация, търсене на конкретно решение и справедливост, към която съм подхождала принципно, отговорно и всеотдайно.

Винаги, както и през изминалите пет години съм била съпричастна към проблемите и успехите на съда, на колегите и на всеки служител, което ми е предоставило възможност да вникна в детайла и да намирам разрешение на ситуациите, възникващи ежедневно.

Комуникацията с всеки съдия, служител, колега, или ръководител на институция ми е помогнала да забележа слабостите и да работя за тяхното отстраняване и съответно да установя обратна връзка, чрез която съм придобивала впечатления за добре свършената работа и положителните практики, които сме установили.

### **АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД - ГОРНА ОРЯХОВИЦА. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИНСТИТУЦИЯТА И МЕРКИ ЗА ДОСТИГАНЕ.**

Районен съд - Горна Оряховица е един от петте, включени в района на Окръжен съд - Велико Търново, който е създаден със Закона за устройство на съдилищата от 1880 г. като мирови такъв. В тази връзка през 2021 г. беше създаден филм по повод 141 години от създаването на Районен съд - Горна Оряховица, целта на който беше да отрази в исторически план развитието на институцията при действието на три Конституции и

различните форми на управление на държавата. Във филма централно място беше отредено на работните процеси, които се провеждат в институцията, съдиите които работят в нея, както и на лицата, които са били административни ръководители, през изминалия период от време.

Той е вторият по големина в района и осъществява правораздавателната си дейност на територията на три общини - Горна Оряховица, Лясковец и Стражица. Същите са с население към момента от около 60 052 хиляди души и площ от 1003 кв. км.

### 1. Кадрова обезпеченост

Районен съд - Горна Оряховица има утвърдено щатно разписание, както следва: 45 броя. от които 9 бр. магистрати, 2 бр. държавни съдебни изпълнителни, 2 бр. съдии по вписванията и 32 бр. съдебни служители.

В съда няма обособени отделения, като съдиите са специализирани по материи. Петима съдии са специализирани и разглеждат само граждански дела. Останалите четирима съдии са специализирани и разглеждат наказателни дела. С оглед големия брой постъпления на производства по реда на чл.410 и чл.417 ГПК съдиите специализирани в наказателна материя, разглеждат и тези производства. Дежурствата по наказателни дела в делнични и почивни дни се поемат единствено от съдиите специализирани в тази материя. Ежемесечно се определя график за дежурствата на магистратите през работните дни на съответния календарен месец, както и график за времето на разположение на магистратите и съдебните служители през почивните дни за всеки календарен месец

От девет щатни бройки за магистрати една щатна бройка е предвидена за председател и една за заместник - председател.

Специализацията по материя улеснява магистратите във връзка с професионалната им подготовка, като им осигурява спокойствие и увереност при разглеждане и решаване на делата. При подготовка на съдия преимуществено по една материя, запознаването с казуса и неговото разглеждане е много по-бързо и ефективно. Това гарантира бързина на съдопроизводството и удовлетвореност на гражданите както от това обстоятелство, така и от компетентността при разглеждане и решаване на делото.

Понастоящем всички щатни бройки в съда са заети. Съобразно приетите от ВСС Правила за оценка натовареността на съдиите, председателят разглежда дела при натовареност от 64%, заместник-председателят при 88%, а всички останали съдии при 100% натовареност. Изключение от правилото е налице по отношение на съдия, разглеждащ наказателни дела, след решение на Общото събрание и представено решение на ТЕЛК за установен процент неработоспособност от 72% . В този конкретен случай на колегата се разпределят дела при 70% натовареност.

Натовареността по шат за РС – Горна Оряховица за 2023 г. на база разгледани дела е 34,97 дела, а на база свършени – 31,26 дела. Действителната натовареност за 2023 г. на база разгледани дела е 37,77 дела, а на база свършени дела – 33,76 дела, като е налице непрекъснато увеличение в сравнение с 2022 и 2021 г. През 2023 г. са отработени 100 човекомесеци от 108 максимум.

От началото на 2024 г. е налице *увеличение* на постъпилите дела в сравнение с 2023 г., като това се случва и при намалена шатна численост от 10 на 9 шатни бройки.

До края на 2023 г. в съда съществуваша 10 шатни бройки за съдия, но с решение на Пленум на ВСС по протокол № 36/07.12.2023 г., т.1.1., на основание чл.30, ал.2, т.8 от ЗСВ беше съкратена 1 свободна длъжност „съдия“ в Районен съд – Горна Оряховица.

От началото на 2024 г. до края на месец май натовареността на съдиите на база постъпили дела е 32,51, на база разгледани дела е 41,40, а на база свършени дела е 32,27, което бележи чувствително увеличение в сравнение с предходната 2023 г., както и 2022 г. През 2024 г. е налице увеличено постъпление на дела от една страна, а от друга – намалената шатна численост на магистратските длъжности увеличава натовареността.

Нарастващата натовареност при 9 шатни бройки за съдия застрашава разглеждането на делата в разумен срок, въпреки че колегите работят отговорно и на максимума на възможностите си.

Държа да отбележа, че шатна численост от 10 съдии за Районен съд - Горна Оряховица е оптималната, с която ще се преодолее увеличаващата се натовареност и ще се осигури реална възможност делата да се разглеждат в разумен срок, съобразно постъплението им. При това разпределение по материи и постъпленията на дела, производствата по чл.410 и чл.417 ГПК следва да бъдат разглеждани от всички съдии.

Повечето от съдиите от Районен съд - Горна Оряховица са с дългогодишен стаж и професионален опит, а петима от тях са достигнали най-високия възможен ранг на заеманата от тях длъжност - „Съдия във ВКС и ВАС“. Всички съдии в Районен съд - Горна Оряховица след последното за тях периодичното атестиране имат комплексна оценка „Много добра“ .

## **2. Съдебна администрация**

Общата шатна численост на съдебните служители е 32 шатни бройки, от които две ръководни длъжности - съдебен администратор и главен счетоводител, 2-ма служители в обща администрация, 4-ма служители - технически длъжности и 24-ма служители в специализирана администрация.

На съдебния администратор освен определените му от ПАС и ЗСВ задължения, е възложено да изпълнява и функциите на Служител по

сигурността на информацията на организационната единица. Той изпълнява и функциите на служител човешки ресурси, както и на финансов контролор. Освен това са му вменени задължения относно събирането на вземанията на Районен съд – Горна Оряховица по близо 1300 изпълнителни дела в цялата страна.

Служителите в Районен съд - Горна Оряховица са изключително компетентни, отговорни и организирани, както и са в непрестанна помощ на магистратите, за да могат последните да се съсредоточат върху пряката си дейност - правораздаване, професионална подготовка и допълнителна квалификация.

Съотношението на съдебните служители към магистратите е 32:9, т.е. 3.56, а съотношението на съдебните служители към магистратите, съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители е 32:13, т.е. 2.46. Съотношението на специализираната администрация към магистратите е 24:9 т. е. 2.67, като в това число влизат и двете служителки от Съдебноизпълнителна служба, която няма отношение към дейността на магистратите. Съотношението съдебни служители/съдии е 4,08 средно за районните съдилища, извън областните градове в страната, а е видно, че служителите в РС – Горна Оряховица са доста под това съотношение.

Всички щатни бройки за съдебни служители са заети, като е необходимо да бъде увеличена щатната численост с една щатна бройка за съдебен статистик. В съда не съществува щатна бройка за длъжността „статистик“. Тя е разпределена между няколко съдебни служители. Един съдебен деловодител ежедневно въвежда статистическа информация по граждански дела, а друг съдебен деловодител - по наказателни дела. При изготвянето на шестмесечните и годишните статистически отчети задълженията на статистик изпълнява съдебен секретар. А при атестирането на съдия, в процеса на изготвяне на Единния формуляр за атестиране участват съдебен секретар, съдебен деловодител и съдебният администратор.

Системният администратор на съда оказва помощ при отстраняване на грешки при изготвяне на статистическите форми на електронен носител; въвежда статистическа информация в Централната информационна система на Министерство на правосъдието; изпраща статистическите форми на електронен носител на ВСС, ИВСС и МП.

На системния администратор не могат да бъдат възложени още задължения, присъщи за длъжността „статистик“, тъй като той обслужва и поддържа около 100 броя работни точки в локалната мрежа на съда.

Изпълнението на задълженията на статистик по описания начин не води до ефективност, а до размиване на отговорности между множество служители. Няма единен подход при изготвянето на статистическите форми и това води до допускане на повече грешки, а от там и до забавяния при изготвянето им.

В случай, че има служител, назначен на длъжността „статистик“, той ще изпълнява задълженията като статистик отговорно, а не между другото. Ще се въвежда коректно информацията в деловодните системи.

Необходимостта от увеличаване на щатната численост на съда е свързано и с повишаване на *действителната натовареност* спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела.

В този смисъл е налице решение на Комисия „Съдебна администрация“ по протокол № 30/15.11.2023 г., което все още не е разгледано от Съдийската колегия на ВСС, изпълняваща функциите на Висш съдебен съвет.

С цел постигане на срочност и качество при деловодното обработване на делата е въведен екипен принцип на работа. Служителите в „Съдебно деловодство“ са разделени с оглед вида на материята (гражданскоправна и наказателноправна), като всеки деловодител, предварително определен със заповед, обработва делата на двама и повече съдии. За постигане на равномерно разпределение на работата на съдебните деловодители при продължително отсъствие по болест на съдебен служител, се издават съответните заповеди за преразпределение на задължения.

Съдебните секретари са служителите, които в най- голяма степен подпомагат служба „Съдебно деловодство“, „Регистратура“, „Съдебно изпълнение“ и „Бюро съдимост“, при намалена численост на редовния състав и при увеличаване постъпленията на дела за кратък период от време.

Трима съдебни секретари са обучени за работа в бюро „Съдимост“, където заместват титулярния служител при необходимост. За равномерно разпределение на работата на съдебните секретари всяка седмица се издава необходимата за това заповед. При необходимост на съдебните секретари се определят допълнителни задължения – в служба „Регистратура“, Бюро „Съдимост“ или съдебноизпълнителна служба.

Съдебен деловодител изпълнява функциите на завеждащ регистратура „Класифицирана информация“, като е издадена заповед за заместването му от друг деловодител.

В Районен съд – Горна Оряховица функционира „Информационен център“, посредством който се извършва постъплението на документи. В него работят двама компетентни служители, които информират гражданите за процедурите, възможностите за достъп до правосъдие, дължимите държавни такси по делата, предпоставките и сроковете за снабдяване с книжа.

### **3. Сграден Фонд. Техническа обезпеченост и финансово управление.**

#### **3.1 Сграден фонд.**

Районен съд - Горна Оряховица се помещава в самостоятелна сграда,

като централната част е построена през 1934 година, западното крило - през 70-те години на XX век, а източното — през 2006 година. На втория етаж в западното крило се помещава РП – Велико Търново, ТО-Горна Оряховица, а на първия - „Служба по вписванията”, бюро ”Съдимост” и секретно деловодство. Сградата на съда е построена на обща площ от 1785 кв. м., от които последните 594 кв. м, са прехвърлени безвъзмездно от Община Горна Оряховица на Министерство на правосъдието с договор от 15.05.2002 г. Разгърнатата площ е 1830 кв. м. Издаден е Акт № 5287/16.02.2021 г. за публична държавна собственост във връзка с извършена актуализация на първоначалния.

През 2007 г. е въведена в експлоатация източната пристройка на съда, в която са обособени 10 съдийски кабинета, три съдебни зали и конферентна зала. В края на 2016 г. по моя инициатива и със съдействието на съдия Тонева – председател на Районен съд - Горна Оряховица през този период, беше изградено специализирано помещение за изслушване на деца („синя стая”), което понастоящем се използва за щадящо изслушване на деца-жертви на престъпление, други уязвими жертви на престъпление, както и за изслушване на деца в производствата по граждански дела. Помещението е свързано със съдебна зала, в която е монтиран монитор, който възпроизвежда случващото се в синята стая. Налице е и озвучаване на съдебната зала, за да е възможно изслушването да става достояние на лицата, които се намират в нея. Осъществена е пряка връзка за задаване на въпроси от съдебната зала към синята стая, които са чуваеми за психолога, или социалния работник извършващ изслушването. Последният през слушалки, които използва, узнава поставените въпроси и ги пресъздава на изслушваното лице по подходящ начин. За изслушването се изготвя видеозапис.

Синята стая е със самостоятелен вход, за да не се допуска контакт между жертвата и извършителя на престъплението. Оборудвана е като приветлива детска стая, с монтирани в нея видеокамера и микрофон. При изслушване на децата, камерата в реално време предава звук и образ в съдебната зала, който се визуализира и паралелно се извършва видеозапис. Стаята е обзаведена и оборудвана със средства на съда и с усилията на съдиите и съдебните служители. Помещението е на разположение на органите на МВР, Районна прокуратура и Дирекция „Социално подпомагане” при нужда.

На същия етаж беше изградена по време на настоящия ми мандат и стая за почивка на съдиите и съдебните служители, която се използва и от органите на РД „Охрана“ Велико Търново. Помещението беше предвидено за съвещателна зала, която не се използваше по предназначение.

За да се обезпечи охраната на сградата откъм северна страна, където граничи с градския парк направих необходимото, за да бъде издадено разрешение за стоеж на ограда, която защитава сградата от източната

страна, граничеща с улица, северната страна и част от западната страна, непосредствено до входа на западната пристройка. По този начин сградата се изолира от градския парк, откъдето множество граждани извършваха вандалски прояви по фасадата и непосредствено под съдебните зали. Пространството беше обособено като вътрешен двор на съдебната палата, облагородено и озеленено, включително и с изградени алеи, като понастоящем се използва за отдих на работещите в цялата палата. Вътрешният двор беше превърнат следствие на моите усилия и тези на съдебните служители в малък оазис наред забързаното ежедневие и стрес. За ежедневното му поддържане усилия полагат освен служителите, на които това е вменено по длъжностна характеристика, а също и всички останали, които желаят да бъде съхранено и допълнително облагородено мястото, което беше създадено с много усилия, въпреки трудностите, в продължение на много години.

В централното крило на съдебната палата не беше извършван ремонт от построяването ѝ, с изключение на козметичните такива и то едва през 2009 г. През 2019 година беше подменена дограмата на сградата, а през 2020 г. вратите на всички помещения в това крило. През същата година бяха ремонтирани две съдебни зали, а през следващата - обзаведена и ремонтирана трета съдебна зала, чиито мебели бяха от различни епохи, в т. ч. и от построяването на сградата. През 2020 г. беше извършен ремонт на кабинета на председателя и съдебния администратор, в т.ч. и обзавеждане на последния. Поради значително и сравнително често наводняване на приземните помещения на източното крило, използвани за архив, и следствие на това съществуващ непрекъснат риск от увреждане както на документите, така и на основите на сградата, през лятото на 2019 г. аварийно беше подменена канализацията на палатата и свързана към градската мрежа, със създадена пречка за водата да се върне обратно в сградата /каквото беше положението/. По този начин беше елиминирана опасността за наводняване. До този момент поради връщане на водите в сградата следствие на проливни валежи, нивото на наводняването на тези помещения беше до около 1,5 метра, като за изпомпването на водата беше търсено съдействието на Гражданска защита.

Цялостен ремонт на централното крило беше извършен през 2022 г., когато бяха отремонтирани и обзаведени още 3 бр. кабинета, изцяло ремонтирано и обзаведено „Деловодство“ на Съдебноизпълнителна служба, Информационен център, стая ползвана като каса от касиер-счетоводител и домакин, „Деловодство“ на Районен съд – Горна Оряховица, санитарни помещения и най-голямата съдебна зала с размери около 100 кв. м. Подменена беше топлинната инсталация, която беше от изграждането на сградата през 1934 г., а през 2020 г. беше извършен ремонт на топлините тела в източното крило. Последните, поради неправилно изчисление на мощността няхаха капацитет да отопляват

кабинетите и паралелно бяха използвани климатици. Всички технически негодни и морално остарели климатици в съдебната палата бяха подменени през изминалите 5 години.

Въпреки, че източното крило е открито през 2007 г. поради слягане на сградата и некачествено изпълнени СМР, цялата се покри през годините със сериозни пукнатини във вътрешната си част, които освен че създаваха неугледен вид в съдебните зали, съдийски кабинети и фойетата, в някои части мазилката беше започната да пада и това създаде опасност от нараняване. Поради тези причини, а и с оглед амортизацията на помещенията, беше извършен ремонт на целия първи етаж на източната пристройка, където се намират три съдебни зали, стая за почивка, конферентна зала, заедно с част от втория етаж, а именно: четири съдийски кабинета, фойе и санитарни помещения. Извършен беше и частичен ремонт на арестантските помещения.

През 2020 г. беше подменена входната врата на западното крило, която беше на около 40 години, тежка и амортизирана.

През 2023 г. бяха обзаведени кабинети в западното крило, стаята на касиер-счетоводителя, бяха изградени шкафове за съхранение на комуникационен шкаф и каси; изцяло се подмениха дървените стелажи на почти 90 години, върху които се съхраняваха архивираните дела - прогнили, изпочупени и замърсяващи делата. Поради аварийно навлажняване на централния архив и начален процес на мухлясване на документите, се наложи подмяна на дограмата, след като се установи, че старата се разпада, в която връзка бяха закупени и влагоуловители. Извърши се ремонт на приземни помещения в централно и западно крило, за да станат годни за използване като складови тава, след като преди това бяха отводнени и подменена част от канализационната система. Закупени бяха и столове за съдебните състави в ремонтираните съдебни зали, за да бъде завършена стилистиката на помещенията, създаваща респект към институцията и към процесите, случващи се в нея. Интериорът в съдебната зала оказва съществено въздействие на присъстващите в нея и формира отношението им към системата. Обзавеждането влияе и върху работоспособността и самочувствието на работещите в съдебната палата - съдии и съдебни секретари.

Поетапно се подменят осветителните тела с сградата с LED такива, които осигуряват много по-добро осветление от една страна и от друга - при употребата им се спестяват средства.

При изграждане на източната пристройка на съда беше предвиден по проект достъп през него за лица с увреждания. Поради некачествено проектиране и изпълнение, следствие на твърде големия наклон на изкачване и спускане се оказа, че ще е невъзможно използването на подхода от лица с увреждания. Това наложи изграждане на допълнителен такъв от север, през който, след предварително съгласуване с органите на

РД"Охрана", се влиза в сградата на съда.

Считам, че по този начин не е осигурен реален достъп на лицата с увреждания до сградата на съда и участието им в съдебните процедури. Наложително е да се осигури достъпна среда на хората с увреждания през централния вход на сградата, в която връзка ще са насочени част от усилията ми. Вариант за реализиране на идеята е монтиране на стълбищна платформа на централния вход, или устройство за изкачване на стълби, което да се използва с помощта на асистент.

Изградена беше и стая за адвокати, която се използва за запознаване с дела. В същата е монтиран компютър и предоставен интернет достъп, който би могъл да се използва и за достъп до ЕПЕП при достъпване с КЕП. Осигурена е и възможност за съхраняване на лични вещи, докато протичат съдебните заседания.

### **3.2 Техническа обезпеченост. Софтуерни продукти.**

Като кандидат за административен ръководител мой приоритет е преди всичко информационното и технологично модернизиране на институцията, защото се постига по-високо ниво на административно обслужване и достъп до правосъдие. Ще маркирам достигнато ниво до този момент и ще изложа идеите си за надграждане и бъдещо развитие.

Съдът е оборудван с техника, софтуерни продукти и сървъри, които се използват успешно, поддържат се, периодически се подновяват и актуализират.

Всички кабинети на магистрати, държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията са оборудвани с компютър, монитор, принтер и ЮПС. Това важи и за кабинетите на съдебните секретари. В информационен център работят две служителки, където е инсталирано МФУ. В двете деловодства са оборудвани общо 12 работни места с компютри, монитори, ЮПС. В „Деловодство“ на РС –Горна Оряховица се намират две високоскоростни МФУ, такова е инсталирано и в Съдебноизпълнителна служба. Още две високоскоростни МФУ се намират съответно на: втори етаж на централно крило - там са разположени кабинети на съдебни секретари, административния ръководител, магистрат, и съдебен администратор; втори етаж на източна пристройка (където са разположени кабинетите на съдиите, ДСИ и главен счетоводител). Такова, но от по-нисък клас е инсталирано и в западното крило, където се намират кабинетите на съдебните секретари, съдии по вписванията, бюро „Съдимост“ и системен администратор. В „Деловодство“ са монтирани допълнително и два високоскоростни скенера. Всичко това като инвестиция беше извършено с оглед възникналата необходимост от техника от такъв клас, наложила се след въвеждане на ЕИСС и промените в законодателството, задължаващи съдилищата да бъде създавано

електронно досие на делото, изградено от електронни документи. Последното освен от електронно постъпилите документи се формира и от сканиране на всеки един постъпил документ в РС – Горна Оряховица. Голяма част от постъпващите документи на хартия за изключително обемни – такива са досъдебните производства по внесените НОХД, досъдебните производства по образуваните ЧНД във връзка с мерките за неотклонение; досъдебните производства, приложени по внесените жалби, въз основа на които се образуват ЧНД по прекратени и спрени наказателни производства, както и приложените към жалбите, по които е отказано от прокурора образуване на досъдебно производство. Обемни са и трудовите досиета, приложени от работодателите към трудовите спорове, както и останалите документи по гражданските дела, представляващи приложения към искова молба, или отговор.

В хода на делата непрекъснато се представят документи на хартия, освен електронните, което създаде необходимост, на деловодителите, архиварите и съдебните секретари да бъде осигурена техническа възможност, без затруднение и по всяко време да сканират документите и да създават електронни такива, от които се формират електронните папки на делата. Всеки един електронен документ се въвежда в ЕИСС след като преди това съдебният служител удостовери с подписа си(КЕП), че създаденият електронен документ е идентичен с хартиения образ. Върху създадения електронен документ винаги е видим подписа на съдебния служител, който го е въвел, и който е удостоверил идентичността между двата документа.

Непрекъснато се подменят амортизирани компютърни конфигурации, принтери, ЮПС-и.

В бюро „Съдимост“ е инсталирано МФУ, като последното е оборудвано с компютър, монитор и ЮПС. През септември 2022 г. бюро „Съдимост“ беше свързано с ЦАИС „Съдебен статус“.

В съдебната палата са изградени три сървъра, които обезпечават технически възможността безопасно да протичат работните процеси. На единия от сървърите е разположена общата споделена папка на работещите в съда, през която преминава целия документооборот.

По време на настоящия ми мандат бяха инсталирани 5 POS терминални устройства, от които едно в бюро „Съдимост“, 2 бр. в Информационен център и 2 бр. в Съдебноизпълнителна служба, съответно за постъпления по набирателна и депозитна сметки. Това се извърши, за да бъдат улеснени гражданите и адвокатите при заплащане на държавните такси и разноските по делата влизайки в сградата на съда, както и за да се елиминира натоварването им с допълнителни такси от страна на банките. Не на последно място предоставянето на услугата за заплащане чрез POS терминално устройство в съдебната палата спестява време и негативни емоции. В сградата на съдебната палата беше закрит клона на банката,

която обслужваше сметките на институцията, което ме мотивира да взема съответните мерки, с които да се постигне удовлетвореност в гражданите във връзка с предоставяната съдебна услуга.

Подменено беше опорното мрежово оборудване на цялата съдебна палата, което решение беше взето, за да се подобри скоростта и надеждността на мрежата. Старата мрежа е била изградена преди около 20 години и не отговаряше на изискванията за работа с текущия документооборот предвид нарастване обема на информацията, която преминава през нея.

Освен подмяна на мрежовото оборудване беше изградена и нова мрежа в „Деловодство“, зала № 2, както и ще бъде изградена такава в западното крило на палатата през настоящата година. Настоящото мрежово окабеляване е много старо (на 20 години) и не е изградено по изискванията на стандарта. Това е предпоставка за нарушаване на работните процеси и създава невъзможност за служителите да изпълняват служебните си задължения, поради възможен риск от сринове и в тази връзка - липса на достъп до ЕИСС. Риск съществува и за гражданите и адвокатите поради възникнал евентуално проблем да не бъдат обслужени качествено.

През 2008 год. е внедрена и се използва информационна система за управление на делата - САС „Съдебно деловодство“, от който момент започна създаването на електронни досиета на делата, посредством сканиране на всеки постъпил документ и присъединяване на съдебните актове.

От м. август 2020 г. Районен съд – Горна Оряховица внедри и използва ЕИСС, като процеса на цялостно образуване на електронни дела започна още тогава. Към момента се изготвят пълни електронни досиета на делата без пропуск на нито един документ - на хартия или електронен, което значително улеснява достъпа до правосъдие на гражданите и колегите адвокати.

Новопостъпилите изпълнителни листи и съпътстващите документи, по които се образуват дела в Съдебноизпълнителна служба се сканират от м. септември 2017 г., с което започна изграждането на електронни досиета на делата. Информацията се съхранява на създадена електронна папка. Служителите работят с JES, както и с модул Reglx, чрез който извършват справки в НАП, НБД „Население“, Търговски регистър, Имотен регистър и други органи на изпълнителната власт, както и в РБСС.

На първия етаж, в централното крило на сградата на съда, са монтирани през 2007 г. 7 бр. информационни дисплеи за всяка зала и 2 бр. обобщаващи дисплеи, предоставящи информация за вида и броя на разглежданите през деня дела, съставите и номерата на залите. Информационните дисплеи значително улесняват страните при намиране на разглеждано дело в конкретната зала.

Изградено е вътрешно и външно видеонаблюдение на сградата още през 2008 г., като цялата система е изцяло подменена през 2022 г. с видеокамери с висока резолюция, които са необходими за обезпечаване сигурността на сградата и с 2 бр. DVR - необходими за съхранение на информацията.

Всички съдебни зали са оборудвани със звукозаписни уредби, което улеснява съдебните секретари при извършване на пряката им дейност, от една страна. От друга - предоставя сигурност на страните относно съхранената информация за съдебното заседание, която би могла да послужи при поискана поправка на протокола.

В две съдебни зали е изградена система за проектиране на изображения и видео, които понастоящем се използват при провеждане на видеоконференции по делата и предявяване на доказателства на страните (снимки, видеозаписи).

Във всички съдебни зали са монтирани отделни монитори, на които председателят на състава следи изготвянето на съдебния протокол.

През настоящата година всички съдебни зали (седем съдебни зали) ще бъдат снабдени с лаптоп за съдебния състав, за да е възможно съдията да разглежда електронната папка на делото, независимо от монитора, на който се следи изготвянето на съдебния протокол, тъй като голяма част от делата съществуват в пълния си вид единствено като електронни документи, без да се изготвят копия на хартия. Това е възможно в случаите, когато инициращият документ и доказателствата към него са предявени в съда като електронни документи.

Две от съдебните зали предстои през тази година да бъдат оборудвани и с по два лаптоп-а, които ще бъдат използвани от страните. Чрез тях те ще могат да достъпват до електронната папка на делото през ЕПЕП при съответна регистрация на страната в портала и наличие на КЕП. Предвидили сме и обзавеждане на две от залите с монитори за провеждане на видеоконференция, чрез използването на които ще се подобри както звука, така и изображението. Използването на видеоконференции относно разпити на свидетели и вещи лица в страната е широко застъпено в Районен съд – Горна Оряховица. С използването на видеоконференция се спестява отлагане на делото и се ускорява приключването на производството. Тази възможност се разяснява при необходимост на вещите лица при призоваването им за съдебното заседание или при контакт с тях по телефона, а на свидетелите - при възникнала необходимост в хода на процеса.

От друга страна мониторите ще бъдат използвани и за възпроизвеждане на веществени доказателства по делата – фотоснимки, видеозаписи, както и справки представени в табличен вид на електронен носител.

Понастоящем ще започнем и използването в съдебните зали на закупена през 2023 г. мобилна видеоконферентна система за провеждане на

видеоконференции.

През 2024 г. в три от фоайетата на палатата ще бъдат инсталирани три бр. киоск с осигурен интернет публичен достъп. През тях посетителите на съдебната палата освен, че ще имат достъп по Интернет, така също и ще могат да достъпват до ЕПЕП с КЕП. През 2023 г. изградихме три точки за публичен достъп, с оглед бъдещото монтиране на киоските. През тях ще може да бъде разгледан създадения през 2021 г. филм по повод 141 години от създаването на Районен съд – Горна Оряховица, както и презентация на изложените експонати от дейността на институцията. Понастоящем те се намират като постоянна изложба във фоайетата на централната сграда и бяха подредени по повод Ден на отворените врати през 2023 г. под надслов: "В името на Негово Величество и в името на народа - история на правораздаването".

В "Деловодство" и стая за адвокати са монтирани 2 броя компютърни конфигурации за достъп на гражданите и адвокатите до електронната папка на делата през ЕПЕП и запознаване с веществените доказателства приложен по тях(таблици с данни, снимки, аудиозаписи и видеозаписи).

С оглед популяризиране дейността на институцията и запознаване на гражданите с процесите протичащи в съдебната зала считам, че би представлявало интерес за обществеността излъчване на живо в реално време от съдебната зала на протичащ съдебен процес. Считам това като възможност гражданите да усетят достъпността на институцията и обстоятелството, че съдебните процедури са създадени, за да бъдат в тяхна услуга. Докосването до реален съдебен процес по достъпен начин - чрез Интернет според мен ще се отрази благоприятно на имиджа на институцията.

За да продължи модернизирването на институцията достигнато до тук следва да бъде непрекъснато надграждано.

Част от това следва да бъде поддържане и актуализиране на интернет страницата на съда. Там периодично се публикува информация за организираните събития в институцията; своевременно се предоставя нужната информация във връзка с предоставяните съдебни процедури; актуална информация, касаеща достъпността във връзка с депозиране на документи и заявяване на съдебни услуги; информация относно организацията на работните процеси засягаща страните и представителите им.

Паралелно със страницата на Районен съд - Горна Оряховица, се поддържа и профил в социалната мрежа Facebook. Последният основно се използва за популяризиране на инициативи след гражданите, организирани и провеждани в институцията; публикуване на обяви, както и бланки относно провежданите съдебни процедури.

Всички съдии в Районен съд – Горна Оряховица имат предоставен достъп до Интернет и използват програмен продукт „Апис”; на част от

съдиите, според заявеното желание, е предоставен пълен достъп до Търговски регистър и Имотен регистър.

Приети са правила в Районен съд – Горна Оряховица относно реда за изпращане и получаване на съобщения, призовки и книжа чрез електронен пощенски адрес, чрез Система за сигурно електронно връчване и чрез Единна информационна система на съдилищата. Непрекъснато се насърчава кореспонденцията по електронен път, като институцията осъществява комуникацията си с останалите съдилища, държавни и общински органи именно по този начин. Непрекъснато се предлага на страните, освен задължението на някои групи лица по закон( ГПК) за бъде използвана комуникацията чрез електронните канали. Това осигурява бързина на комуникацията, гъвкавост и скъсяване на сроковете за разглеждане на делата. За тази възможност се насърчават и всички съдии, както и непрекъснато се обучават съдебните служители. Целта е постигане на бързина в съдопроизводството, пълен достъп до делата от разстояние, при пожелана възможност за това от страните, което е изключително в техен интерес.

В Районен съд – Горна Оряховица е изградена вътрешна мрежа за комуникация и обмяна на файлове, която активно се използва.

Създадена е и споделена папка, в която след запознаване се публикуват всички заповеди и вътрешни правила.

Всеки деловодител извън ЕИСС извършва справки в диалогов режим при необходимост в Национална база данни „Население”.

На електронната страница на съда и в профила във Facebook са публикувани всички необходими бланки, които се актуализират, използвани във всички съдебни процедури. Такива бланки са на разположение и в Информационния център като на лицата се разяснява възможността да предоставят свой електронен адрес за призоваване и получаване на книжа.

Основен приоритет за мен е насърчаване на страните да осъществяват електронна кореспонденция по делата, която освен, че ще облекчи работата в деловодствата, ще намали разходите на институцията и значително ще ускори съдебния процес. След въвеждане на ЕИСС и използване на възможностите за призоваване и връчване на книжа чрез email, ССЕВр. и ЕПЕП се усети чувствително ускоряване на съдопроизводството и намаляване на разходите във връзка с изработване на преписи и призоваване. Все повече лица и институции предпочитат този начин на комуникация, тъй като придобиха непосредствени впечатления от ползите да имат пълен достъп до делото от разстояние и да контролират всички процеси зависещи от тях, без да е необходимо да загубят време и пари, за да се запознаят с делото. Ще продължа да работя за популяризиране на тази възможност, ако ми гласувате доверие като административен ръководител.

Чрез електронната страница на съда непрекъснато се информират

гражданите за възможността да се осъществява електронна кореспонденция по делата;

Непрекъснато се анализират и използват възможностите на ЕИСС, като се правят мотивирани предложения за отстраняване на несъвършенствата, което е в услуга предимно на съдилищата, а след това и на гражданите.

На същия принцип се работи и в съдебноизпълнителна служба чрез програмен продукт JES. Деловодната програма улеснява деловодителите и съдебните изпълнители при извършване на справки по делата, както и при разпределението на сумите.

От призовкарите се използва приложението „Мобилен призовкар“, като служителите разполагат с таблет, посредством който се локализируют при посещение на адреса и отбелязват връчване, или не на призовката и съдебните книжа. Информацията автоматично се зарежда в ЕИСС и по този начин се запазва такава за датата и часа на посещението и извършените действия от лицето.

Необходимо е в Районен съд – Горна Оряховица да бъде внедрен и използван софтуер за незрящи, осигуряващ им достъп до съдебния акт и документите в електронната папка, като това е възможност върху която ще работят и постигнат резултати в най-близко време. Възможност да се запознаят със съдържанието на съдебните актове имат не само хората с проблеми в зрението, но и възрастни хора с нарушено зрение.

На интернет страницата на съда и в профила във Facebook е предоставена информация в помощ на жертвите на домашно насилие, предпоставки, за да бъде потърсена помощ, както и процедурите които се извършват в тяхна защита. Развитието на съдебната процедура, ведно със защитата по нея и санкцията за нарушителя са взаимосвързани с подкрепата, която следва да получат жертвите. Последната не може да бъде напълно осигурена от съда като институция, поради което е необходима и намесата на неправителствените организации. Дейността на съда в тази връзка, считам, че ще допринесе за повишаване имиджа на съдебната система, ще повиши доверието на гражданите в нея, които ще я виждат работеща, ефективна, достъпна, както и съблюдаваща върховенството на закона.

За да бъде завършено на този етап техническото обезпечаване на съда във връзка с въвеждането на електронното правосъдие е необходимо да бъдат оборудвани всички съдебни зали с лаптоп-и за страните, след като направим нужния анализ при използването на пилотно въведените от нас такива. В допълнение към изложеното от мен е също и необходимостта от оборудване на всички съдебни зали с монитори за видеоконференция, с оглед използването на тази възможност от съдиите и страните.

Периодично следва да се извършва подмяна на негодната и морално остаряла техника.

Считам, че активно следва да се търси добрия опит и практики и на

други съдилища, както и да се следи за новите възможности за информационно и технологично модернизиране на съдебния процес.

Постигнатите резултати могат да бъдат оценени чрез периодично провеждани анкети за работата на съда, извършвани чрез електронната страница, чрез профила във Facebook и чрез формуляри, предоставени на Информационен център; докладите на Инспектората към ВСС след извършени проверки в съда; проверки, касаещи дейността на администрацията; конкретни данни за работа на съдебната администрация при постъпване на жалби или похвали от страна на граждани и адвокати; периодични отчети за работата на съда.

### **3.3. Финансово управление.**

В Районен съд - Горна Оряховица се спазват принципите за добро финансово управление и прозрачност. Използва се модул на програмен продукт с необходимите реквизити, съдържащ достатъчно информация и възможност за анализ и контрол на произхода на всяка постъпила и изплатена сума. Посредством него по всяко време се извършват справки и движения по дела, по вносители и вискатели (служба „Съдебно изпълнение“). Към счетоводните документи от Web БП "Конто-66" се прилагат детайлни разпечатки от помощния програмен продукт и на практика е налице отлична проследимост за всичките движения по набирателната сметка на аналитично и синтетично ниво;

Осигурява се последователност и достоверност на счетоводните операции при стриктно спазване утвърдените вътрешни правила.

Непрекъснато, следствие на промени в законодателството и извършваните одити в съдилищата се актуализират вътрешните правила по отношение на обектите на предварителен контрол за законосъобразност, правилата за обществени поръчки, спазват се правилата за Счетоводна и амортизационна политика и Сметкоплан приети от ВСС. Икономично и разумно се планират разходите след преценка за необходимостта от извършването им и след съгласуване с главния счетоводител. Договорите за външни услуги се анализират всяка година с оглед икономически изгодни цени и при необходимост и след проучване на пазара се сключват други с нови доставчици.

Спазва се принципа за разпределяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител да има едновременно отговорности по одобряване и изпълнение, осчетоводяване и контрол.

Стриктно се прилага и спазва принципа на двоен подпис във финансово разчетните отношения.

Извършва се анализ и управление на риска.

Допълват се и се доразвиват вътрешните правила касаещи администриране на приходите, разходите, средствата по набирателната сметка, като се съобразява Счетоводната политика на съдебната система и

През изминалите пет години работих за запазване и надграждане на създадените добри практики в съда, както следва:

Издадена е заповед въз основа на която са дефинирани функциите, които изпълнява заместник-председателя, в частност образуване и разпределение на постъпилите наказателни дела.

Стриктно се прилага принципа за случайно разпределение на делата чрез ЕИСС, като непрекъснато се анализират и изменят при необходимост Правилата за случайно разпределение на делата. В тази връзка до този момент производствата по чл. 410 и чл. 417 ГПК се разпределят от определени със заповед съдебни служители, като е предоставена възможност на дежурните съдии да разпределят постъпилите по дежурство граждански и наказателни дела, ако възникне необходимост в тази връзка (напр. служебна ангажираност на административния ръководител, дежурства в почивни и празнични дни). С правилата за случайно разпределение на делата са определени изключения от принципа, като част от тях се разпределят чрез опция „дежурство“. Това са тези дела, по които се дължи незабавно, или своевременно произнасяне. Групите дела и принципа на разпределение са заложили в Правилата за случайно разпределение на делата в Районен съд-Горна Оряховица.

Извършва се непрекъснат мониторинг и се упражнява ефективен административен контрол върху работата на отделните служби на съда. Това са непрекъснати усилия полагани от административния ръководител и съдебния администратор, като в това число се съобразяват препоръките и похвалите отправени до ръководството от граждани, адвокати, посредством извършваните проверки от Окръжен съд – Велико Търново и Инспекторат към ВСС. Съгласно издадена заповед постоянно действащи комисии извършват проверки ежегодно в службите на съда, като отразяват резултатите от тях в доклад до председателя на съда, който при необходимост предприема организационни мерки за отстраняване на грешки и пропуски.

През 2019 г. въз основа на Заповед № ПП-01-50/30.09.2019 г. на Главния инспектор на Инспектората към ВСС е извършена планова проверка на наказателните дела с обхват от 01.01.2017 г. до 31.08.2018 г., като с изготвения Акт от 15.10.2019 г. не са дадени препоръки, следствие на изцяло направените положителни изводи.

По време на управленския ми мандат усилията ми бяха насочени основно във връзка с въвеждане и активното използване на електронното правосъдие и електронното призоваване. В тази връзка положили усилия Районен съд – Горна Оряховица да бъде обезпечен с необходимата техника, за да могат да се създадат пълни електронни досиета на делата в изпълнение разпоредбите на ЗСВ, Наредба № 5 от 1 юни 2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела

и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешни оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация и Наредба № 6 от 3 август 2017 г. За извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма. Актуализирани бяха Вътрешните правила за документооборота, съобразени с електронните документи след въвеждането на ЕИСС, както и бяха създадени Вътрешни правила за организацията относно реда за изпращане и получаване на съобщения, призовки и книжа чрез електронен пощенски адрес, чрез система за сигурно електронно връчване и чрез единна информационна система на съдилищата в Районен съд – Горна Оряховица. Въз основа на тези правила всеки съдебен деловодител, съдебен секретар и архивар има регистриран email, от който изпраща на посочените от страните email адреси съобщенията, призовките и книжата в PDF формат. На email адрес се изпращат книжа, когато страната изрично е посочила адрес на електронна поща за призоваване; поискала е изпращане на книжа по делото и е посочила електронна поща, или в случая, когато email адресът е вписан върху книжата, които изхождат от страната, или пълномощника ѝ. При обработка на книжата по делата, или на документи, постъпили в съда извън дела, съдебните деловодители, съдебните секретари, архиварите и служителите „Регистратура“ следва първо да проверяват дали лицето, или институцията, на което/която ще изпращат призовки, съобщения, или книжа има регистрация в ССЕВр. или ЕПЕП. Ако има такава, всички книжа следва да се връчват по този начин. При липса на регистрация на лицата, или институциите в ССЕВр. или ЕПЕП, книжата по делата следва да се изпращат на посочен от тях email адрес. Едва при липса на регистрация в ССЕВр., ЕПЕП, или посочен email адрес, връчването на книжата се извършва по общия ред. Въвеждането на електронното правосъдие и стимулиране на страните изпращането и получаването на книжата да се извършва по електронен път, чувствително ускорява съдопроизводството. Налице е обаче съпротива от страна на лицата посочени в чл. 50 ал. 5 ГПК във връзка с получаване на книжа по електронен път. Последните използват възможността предоставена с чл. 41а ал. 2 ГПК, не потвърждават получаването на книжата по предоставения от тях email, което на практика ни принуждава да извършваме призоваване по общия ред - посредством връчване на съобщения и книжа на хартия. Считам, че това несъвършенство в законодателство ще бъде избегнато с приложението на чл. 20 и чл. 21 от Наредба № 6 от 3 август 2017 г. За извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма.

През изминалите пет години поетапно всички книги и регистри в съда започнаха да се водят на електронен носител в ЕИСС, а според

изискванията на ПАС се разпечатват на определен период от време от съответен служител, определен със заповед на административния ръководител.

Усилията ни за в бъдеще следва да са насочени към задържане на нивото на срочност, което поддържахме пред изминалите години. Следва да отбележа, че през 2023 г. общо свършените дела са 89,38 % от общо разглежданите 3777 дела като от свършените дела, 3075 дела са решени в срок до 3 месеца, т.е. 91.08 % от свършените дела са решени в срок до 3 месеца. Решени със съдебен акт по същество са 2736 дела, които са 81,04 % от общо свършените дела.

Непрекъснато беше упражняван административен контрол върху срочността при разглеждане на делата и за изготвяне на съдебните актове. Още от 2011 год. е утвърден и се прилага План за намаляване продължителността на разглеждане на делата и въвеждане на времеви стандарти в Районен съд - Горна Оряховица, съдържащ различни механизми за намаляване на забавянето, както във връзка с администриране на делата, така и при разглеждането и изписването на съдебните актове. Създадената практика е изключително добра, а при използването ѝ се отчитат много добри резултати. Ежемесечно съдебните деловодители изготвят писмени справки, в които отразяват за съдиите, чиито дела обслужват: ненасрочените през предходния месец (за наказателните дела се отчитат законоустановените срокове от образуване и разпределяне на делото, а за гражданските - един месец от получаване на отговора, или изтичане на срока за отговор/или от постъпване на делото), с посочване номера на делото; съдията - докладчик, датата на образуване на делото; неизготвените съдебни актове към момента на справка в законоустановения, или определен от съда срок, заедно с датата на съдебното заседание, когато са приключили устните състезания, или е постановена присъдата/решението. Практиката е изключително и добра и следва да продължи да се прилага, тъй като дава възможност на административния ръководител да извършва мониторинг и упражнява контрол върху движението и приключването на делата. При установени забавяния винаги съм обсъждала със съответния съдия причините и сме набелязвали мерки за елиминиране на проблема и недопускане на слабости в бъдеще. Считам, че тази практика следва да се запази и използва активно и занапред при организация на работния процес.

Периодично съм инициирала провеждането на неформални събрания, с участието на колегите, на които извършваме:

- анализ на причините за отменени и изменени съдебни актове; анализ и обобщаване практиката на съда, с цел изолиране на различен процесуален подход и противоречиви материално-правни разрешения по идентични казуси;
- обсъждане и анализ на проблемите, съдебната

практика и измененията в нормативните актове;

- обсъждане на извършените отводи и елиминиране на причините за неоснователни такива. Съществени за преценка, дали направеният отвод е неоснователен са мненията на съдиите, изложени на провежданото събрание. Безпричинните отводи подкопават доверието в институцията, а някои от тях представляват и отказ от правосъдие. Внимателният анализ и обсъждането на общо събрание биха посочили верния отговор на въпроса за причините и конкретните мерки, които следва да се предприемат;

Добра практика е и активната роля на съдебните състави по дисциплиниране на страните в процеса. Съдебните състави по граждански и наказателни дела постановяват в закрити съдебни заседания бланкови дисциплиниращи определения и разпореждания, в които пълно се разясняват правата на страните, процесуалните срокове за действие, както и санкциите, които ще последват за лицата, ако не изпълнят задълженията си, или пропуснат законоустановените, или определените от съда срокове. Този комплекс от мерки е в рамките на компетентността на съдия-докладчика и възможността му да организира движението на делото. С ясно формулирани указания, своевременно съобщени на участниците в процеса, се постига много добър дисциплиниращ ефект. Практиката е много добра и следва да продължи прилагането ѝ, като активно се насърчават съдиите.

Ежемесечно се осъществява контрол от съдебните деловодители и съдия-докладчика върху спрените производства.

#### **5. Повишаване на общественото доверие в работата на съда с помощта на медиите и ефективното използване на технологиите и социалните мрежи.**

През изминалите години работих активно за повишаване на общественото доверие към институцията и популяризиране на работните процеси сред обществеността.

Създаден беше профил на Районен съд – Горна Оряховица във Facebook, който се използва активно, откъдето получаваме обратна връзка относно дейността ни и провежданите инициативи.

Активно се включихме в образователната програма, организирана от Висш съдебен съвет, по която в продължение на три години изнесохме лекции на различна тематика на ученици от 8-ми до 11-клас от три училища в гр. Горна Оряховица. Инициативата беше изключително успешна и полезна за децата.

Образователната ни програма беше насочена и към по-малките ученици - от 1 до 4 клас, за които беше организиран конкурс за рисунка на тема: "Съдът и съдията от бъдещето". Децата проявиха изключително творчество, като всички бяха наградени с грамота за участие и книжка с послание. Най-креативните рисунки бяха отличени с грамоти от първо до

трето място, като бяха раздадени и предметни награди.

За по-големите ученици от града беше проведен конкурс за снимка на съдебната палата. Най-добрата фотография беше използвана от нас като снимка на корицата на РС – Горна Оряховица във Facebook профила на институцията. Инициативите бяха отразени сред обществеността с помощта на социалната мрежа и медиите.

През 2020 г. и 2024 г. бяха проведени обучения на служителите връчващи съдебни книжа в трите общини – Стражица, Лясковец и Горна Оряховица, тъй като процесът на призоваване е основният двигател за своевременното приключване на съдебния процес. Презентациите, които създадохме – аз и колега, съответно за връчване на книжа по НПК и ГПК, бяха предоставени на разположение в трите общини. На длъжностните лица бяха разяснени възможностите във връзка с използване на технологиите при връчване на книжата, връзка с адресатите и своевременното уведомяване на съдилищата, както и бяха насърчени за използването им.

Създадохме филм по повод 141 години от основаването на Районен съд – Горна Оряховица, първоначално като мирови съд, като инициативата беше популяризирана сред колегите и обществеността посредством социални мрежи и Интернет.

През 2023 г. беше организиран и проведен Ден на отворените врати под надслов: "В името на Негово Величество и в името на народа - история на правораздаването". Сред посетителите бяха десетки ученици от гимназиалния курс в училищата на града, граждани и официални лица.

Приемствеността между историята и настоящето бе основният акцент в провеждането на тазгодишния „Ден на отворените врати“. Посетителите имаха възможност за пръв път да разгледат подредена от нас богата колекция от десетки документи от архивите на съда, свързани с различни исторически периоди от създаването на съда през далечната 1880 г. до наши дни. Съдебни решения и присъди, протоколи от заседания, нотариални актове, брачни свидетелства, сборници с нормативна уредба, заповедни книги и други документи, голяма част от които калиграфски изписани от ръцете на някогашните писари, бяха подредени в специални витрини, разположени на двата етаж в сградата на съда. Те останаха като постоянна изложба, чрез която всеки гражданин, посещаващ съда ще може да научи повече за неговата история и за развитието на правораздаването в България. Изложбата включва и оригинален стол на съдия, както и скамейка, датиращи от построяването на настоящата сграда на съда през 1934 г.

Непрекъснато сме посещавани и от по-малки ученици от начален етап на обучение, на които се разяснява дейността на съда като институция. Децата имат възможност да се докоснат до всички помещения в палатата и да научат какво се случва в тях.

Всички инициативи се популяризират с помощта на медиите, както

и в социалните мрежи.

Непрекъснато се стремим да получаваме обратна връзка от гражданите и институциите за качеството на предлаганите съдебни услуги и организацията на работните процеси - лично, на официалния email адрес, както и чрез профила ни във Facebook, която анализираме, като се стремим да надграждаме постигнатите добри практики, както и да елиминираме слабостите, ведно с недопускане на рискове за в бъдеще.

Необходимо е да се работи и занапред за повишаване правната култура на обществото и познанията за ролята на съда, чрез организирането на разнообразни инициативи, насочени към различни социални и възрастови групи, ведно с ежегодната инициатива - Ден на отворените врати в Районен съд - Горна Оряховица. За в бъдеще предвиждам в инициативата на съда да бъдат включени и студенти от ВТУ, специалност „Право“, които с помощта на колеги да приложат знанията си на практика като подготвят и участват в симулиран съдебен процес.

Едновременно с организиране, провеждане и популяризиране на множество инициативи, продължих да следвам и утвърдените през годините добри практики относно:

- Непрекъснатост в процеса на обслужване на гражданите, чрез плаващо ползване времето за почивка от съдебните служители;

- Работим непрекъснато за взаимозаменяемост на служителите, за които това е възможно, като тази възможност е реална и се осъществява преимуществено от страна на съдебните секретари. Те работят професионално, изпълнявайки преките си задължения, като едновременно всеки един от тях е запознат с естеството на работа в служба „Регистратура“, а някои от тях са обучени и за работа в бюро „Съдимост“. При необходимост, с оглед увеличаване обема на работа и отсъстващи служители оказват съдействие на колегите си в "Съдебно деловодство" и „Деловодство СИС“;

- Прилагат се утвърдени Вътрешни правила за управление и организация на човешките ресурси. Назначенията на служителите се извършват след проведен конкурс по предварително обявени критерии, който се провежда от комисия, назначена със заповед на председателя на съда. Тя изготвя методика за оценка на кандидатите и технически правила за провеждане на конкурса. За всеки етап от него се оформя протокол с резултатите, а трудово правоотношение възниква с лицето, класирано на първо място в крайното класиране;

- Съдебните служители се атестират ежегодно. При атестирането се вземат предвид изпълнението на индивидуалните работни планове, реализираните изисквания при изпълнение на конкретните служебни задължения, професионалните умения и спазване принципите на професионалната етика;

- Следва да продължи добрата практика на приеман ден на

Председателя на Районен съд - Горна Оряховица за граждани;

Убедена съм, че *достъпът до правосъдие* е един от механизмите за повишаване на общественото доверие в съдебната система. Една от основните стратегически цели на Районен съд - Горна Оряховица е да стимулира съпричастността на населението на общините Горна Оряховица, Стражица и Лясковец, структурите на гражданското общество и младежта за формиране на положителен публичен образ спрямо органите на съдебната власт, повишаване на правната култура и подобряване на информираността на обществото.

Повишаване на общественото доверие към дейността на съдебната власт би се постигнало чрез осигуряване на прозрачност по отношение работата на съда. Ежегодно се извършва отчетност, която е на разположение на всички заинтересовани лица – годишния отчет за дейността заедно със статистическите форми се публикуват на официалната страница на съда. Дейностите и добрите практики, които ще са необходими за изпълнение на тази цел и следва да се запазят с надграждане са:

- Информиране на обществото и участниците в процеса за работата на съда и предоставяните от съда административни услуги. Всички използвани бланки в дейността на Районен съд - Горна Оряховица са достъпни като електронни документи на електронната страница на съда, на Facebook профила на съда, както и са предоставени на хартиен носител на разположение в Информационен център. Считам, че периодично следва да се анализира необходимостта от създаване на нови, за да бъдат предлагани на гражданите в различните процедури. Убедена съм, че предоставянето на формуляр, или бланка улеснява значително гражданите при досега им със съдебната система;

- Информиране на потребителите относно възможностите за депозиране на електронни документи и получаване на кореспонденция по електронен път. Тази дейност се извършва непрекъснато от страна на ръководството, магистратите и съдебните служители. От страна на Районен съд – Горна Оряховица се изработват пълни електронни досиета на делата, до които страните имат достъп от разстояние при поискан и предоставен такъв;

- При поискване се предоставя информация по Закон за достъп до обществена информация.

#### **6.Повишаване на мотивацията за работа за работа и самоусъвършенстване на магистратите и съдебните служители.**

Ръководството, в частност и от моя страна, непрекъснато работи за насърчаване на етичността във взаимоотношенията, добър микроклимат и колегиални отношения, които са в основата на добрата работна среда и ефективна съдебна система. В тази връзка положих инициатива за

провеждане на множество неформални срещи между съдиите, на които се обсъждаха текущите проблеми и се търси решение чрез диалог. Следва да продължи споделянето на опита от обучения и добрите практики в работата на всеки съдия; да се обсъждат професионални казуси, както и по възможност да се стигне до единно становище при противоречива съдебна практика, което безспорно ще допринесе за повишаване авторитета на съда, както и ще създаде сигурност в страните;

От страна на Районен съд – Горна Оряховица са отправяни запитвания за провеждане на съвместни срещи между районните съдилища в областта и съдиите от Окръжен съд - Велико Търново по проблемни казуси по материи. При необходимост и след инициатива от страна на Административен съд – Велико Търново са провеждани срещи с магистратите от този съд и колегите от районните съдилища с цел уеднаквяване практиката по идентични казуси и изработване на становища по предложения и сигнали.

През изминалите пет години използвах активно статистическите данни за натовареност на съда и съдиите, тези относно неприключени и приключени съдебни дела, както и данните за постановени отводи и самоотводи във връзка с вземане на управленски решения. Тук изключително значение има общото събрание на съдиите, където обсъждаме наболелите въпроси, търсим и намираме общо решение посредством диалог. Считам, че общото събрание на съдиите има и следва да продължи да има активна роля преди вземане на решения от председателя. Убедена съм, че проблемите следва да бъдат поставяни на обсъждане, а всеки един от колегите е необходимо да изрази становището си по конкретно поставен въпрос. Вярвам, че когато всеки съдия сподели мнението си и има активна роля в дискусията, се установяват и запазват отношения на колегиалност и толерантност. Така се постига прозрачност, изключваща съмнение за нередност и манипулация.

Съдиите се възползват от възможностите за допълнителна квалификация. Служителите биват стимулирани в тази връзка, чрез ежемесечно предоставяне на информация относно предлаганите обучения. Извършва се мониторинг относно необходимостта от конкретен вид обучения, в които се включват служителите, за които обучението е наложително и надграждащо.

Направено беше необходимото през изминалите години да бъдат осигурени отлични материално-битови условия на работното място за съдиите и служителите, като мой приоритет е и бъдещото обновяване на остарялата материална база; всички разполагат с технически оборудвани работни места по начин, който им позволява да изпълняват спокойно служебните си задължения.

В края на календарната година, след проведена атестация и лични впечатления от работата на съдебните служители голяма част от тях бяха поощрени с грамота за изразена служебна благодарност за проявен висок

професионализъм и образцово изпълнение на служебните задължения, както и с парична награда.

Извършва се непрекъснат мониторинг спрямо досиетата на магистратите и своевременно се правят предложения за повишаване в ранг при наличие на предпоставките, предвидени в ЗСВ.

В Районен съд - Горна Оряховица работят професионално добре подготвени, добросъвестни, мотивирани и отговорни съдии. Всеки един от тях периодично поддържа своята професионална подготовка чрез участие в различни обучителни семинари. Всички съдии следят за актуалните промени в законодателството и постановените от ВКС тълкувателни решения. Периодично съм инициирала провеждане на общи събрания, на които сме обсъждали и вземали решения във връзка с образуваните тълкувателни дела. Решенията на общото събрание са предоставяни на съответната колегия във ВКС.

Правораздавателната дейност на Районен съд - Горна Оряховица не би била възможна без конкретната работа извършвана от съдебните служители от специализираната администрация и общата такава - деловодители, съдебни секретари, служители обслужващи гражданите в регистратурата, съдебен администратор, главен счетоводител. Повечето от съдебните служители са с дългогодишен стаж и опит. Познават добре работата във всички служби, имат висока лична и професионална квалификация. Същите са добре подготвени и мотивирани за изпълнение на възложените им задължения, нормативно уредени с Правилника за администрацията в съдилищата.

### **7. Борба с корупцията и противодействие на конфликта на интереси.**

Преодоляването на кризата в доверието към съдебната система е свързано с борбата с корупцията и противодействие на конфликта на интереси. Първата мярка в тази насока е у всеки от нас - магистрат, или съдебен служител. Справянето с проблема е обусловено от собствено осъзнаване на неговата сериозност и обществена значимост. Контролът по отношение конфликта на интереси и несъвместимостта е най-вече лична за всеки работещ в системата. През последните няколко години съдът и съдиите бяха подложени на безпрецедентна агресия, често граничеща с намеса в работата и опит за дискредитиране на независимостта. Съдиите устояха поради личните си качества и изграденото чувство за независимост, концентрирани над професионалните си задължения. На тази плоскост приоритетите и мерките, по които работех и ще продължа да работя са:

- Повишаване на ефективността на етичната регулация, посредством провеждане на общи събрания на магистратите, или общи за съда, където

следва да се обсъждат случаи на установено неетично поведение, вземане на решение за сезиране на етичната комисия и евентуално реализиране на дисциплинарна отговорност;

- Създаване на условия за запознаване с нормите на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и Етичния кодекс на съдебните служители;

- Спазване на правилата за случайното разпределение на делата. Разглеждане и обсъждане на всеки случай за нарушаване принципа на случайното разпределение на делата и преразпределение на дело при нарушаването им, въз основа на приетите Правила в Районен съд - Горна Оряховица за случайното разпределение на делата.

- Обезпечаване публичен достъп до информацията, посредством интернет страницата на съда, съдържаща се в декларациите на служителите;

Създадена е възможност за подаване на сигнали за корупция и такива за конфликт на интереси по отношение на конкретни съдии и съдебни служители чрез официалния email адрес, или чрез депозиране на жалба до председателя на съда. Всички сигнали, които са от компетентността на председателя се разглеждат, като преди това се извършва проверка и се изискват сведения от лицето, спрямо което е депозирана жалбата, или сигнала. Резултатите от извършената проверка се анализират и административният ръководител постановява решение, което се съобщава на заинтересованото лице. При липса на компетентност за разглеждането им, сигналите се изпращат до съответния орган, или институция.

Способи за оценка на постигнатите резултати по този приоритет могат да бъдат: резултати от анкети за оценката на обществото по изпълнението на този приоритет. Такава беше провеждана през 2023 г. от ВСС, а резултатите за Районен съд – Горна Оряховица бяха повече от удовлетворителни. Съобразно анонимно попълнените анкети не беше установено да е налице съмнение за корупция сред съдиите и съдебните служители; доклади на Комисията по професионална етика към ВСС при извършени проверки и Комисията по професионална етика към Окръжен съд – Велико Търново; доклади за извършени проверки по подадени жалби и сигнали срещу магистрати и служители; резултати от дисциплинарни производства и др.

Съобразно изложеното от мен с гордост мога да заявя, че за изминалите пет години от моето управление успях да постигна в пълен обем своите цели като считам, че към момента Районен съд – Горна Оряховица е място, където се работи в екип и то в благоприятна работна среда. Усилията на всички са насочени и работим за използване на електронното правосъдие, за да може институцията да е в услуга на гражданите, да се ускори съдопроизводството и да се постигне

удовлетвореност от ефективността му.

В концепцията съм изложила в синтезиран вид стратегическите ми виждания, цели и приоритети за управление на Районен съд - Горна Оряховица, които отстоявам и ще следвам в бъдеще, ако подкрепите кандидатурата ми за втори управленски мандат като административен ръководител на Районен съд - Горна Оряховица.

Осъзнавам, че отговорността за търсената визия на съда е на административния ръководител. Уверена съм, че с подкрепата на екипа професионалисти - съдии и съдебни служители и през следващите 5 години съдът ще гарантира върховенството на закона, ще достигне европейските стандарти за независимост, ефективност, прозрачност и отчетност, както и ще бъде част от независима, реформирана и ефективно работеща съдебна система, която утвърждава върховенството на закона, защитава правата и законните интереси на гражданите и осигурява равен достъп до правосъдие.

С уважение:

Златина Личева-Денева